

Народна банка Србије

PREGLED DEŠAVANJA NA SVETSKOM FINANSIJSKOM TRŽIŠTU

2–6. septembar 2024.

Sektor za monetarne i devizne operacije

Odeljenje za devizne rezerve

Odeljenje za operacije na otvorenom tržištu

Septembar 2024.

I Kretanja na tržištima razvijenih zemalja

1.1 Kretanje vodećih indeksa akcija

Indeks	Država	Nivo indeksa 6. 9. 2024.	Promena	
			1w	YoY
S&P 500	SAD	5.408,42	-4,25%	21,51%
Dow Jones Industrial	SAD	40.345,41	-2,93%	16,94%
NASDAQ	SAD	16.690,83	-5,77%	21,40%
Dax 30	Nemačka	18.301,90	-3,20%	16,43%
CAC 40	Francuska	7.352,30	-3,65%	2,17%
FTSE 100	Velika Britanija	8.181,47	-2,33%	9,94%
NIKKEI 225	Japan	36.391,47	-5,84%	10,31%
Shanghai Composite	Kina	2.765,81	-2,69%	-11,42%

Izvor: Bloomberg.

1.2 Nivo i promena prinosa državnih obveznica

		Nivo prinosa	Promena u b.p.	
			1w	YoY
Nemačka	2y	2,23%	-16,2	-85,8
	10y	2,17%	-12,8	-44,4
Francuska	2y	2,46%	-16,2	-88,1
	10y	2,88%	-14,3	-25,8
Španija	2y	2,44%	-12,9	-102,7
	10y	2,99%	-13,6	-65,3
Italija	2y	2,71%	-19,3	-101,6
	10y	3,52%	-15,3	-81,5
UK	2y	3,71%	-15,1	-143,2
	10y	3,89%	-12,9	-56,8
SAD	2y	3,65%	-27,1	-129,9
	10y	3,71%	-19,4	-53,4
Kanada	2y	2,97%	-26,7	-164,3
	10y	2,96%	-19,8	-68,2
Japan	2y	0,37%	0,9	36,0
	10y	0,85%	-4,3	19,4
Kina	2y	1,44%	-8,7	-78,0
	10y	2,13%	-3,6	-53,1

Izvor: Bloomberg.

1.3 Kretanja na deviznom tržištu

EUR				USD			
Kurs	Promena			Kurs	Promena		
	1w	YoY			1w	YoY	
EUR/USD	1,1077	0,24%	3,48%	USD/EUR	0,9028	-0,24%	-3,36%
EUR/GBP	0,8442	0,24%	-1,61%	USD/GBP	0,7622	0,00%	-4,92%
EUR/CHF	0,9345	-0,60%	-2,23%	USD/CHF	0,8436	-0,85%	-5,53%
EUR/JPY	157,78	-2,35%	0,20%	USD/JPY	142,45	-2,58%	-3,15%
EUR/CAD	1,5030	0,74%	2,57%	USD/CAD	1,3569	0,50%	-0,88%

Izvor: Bloomberg.

1.4 Kamatne stope na tržištu novca*

Ročnost	EUR			USD			GBP			CHF		
	Nivo	Promena u b.p.		Nivo	Promena u b.p.		Nivo	Promena u b.p.		Nivo	Promena u b.p.	
		1w	YoY		1w	YoY		1w	YoY		1w	YoY
O/N	3,66%	0,9	1,1	5,34%	2,0	3,0	4,95%	0,0	-23,6	1,21%	-1,0	-49,9
1M	3,52%	-6,8	-14,9	5,11%	-8,6	-21,9	4,92%	-1,9	-38,8	1,21%	0,0	-49,8
3M	3,47%	-2,2	-33,1	4,94%	-7,8	-47,2	4,85%	-3,2	-59,0	1,25%	-1,2	-41,8
6M	3,35%	-1,4	-59,2	4,59%	-11,7	-88,4	4,69%	-4,5	-87,8	1,37%	-1,7	-13,2
12M	3,03%	-6,3	-105,3	4,05%	-16,4	-137,9	4,39%	-7,2	-130,7	1,54%	-0,9	47,7

* EUR: €STR za O/N, EURIBOR za ostale ročnosti; USD: SOFR za O/N, CME Term SOFR Rates za ostale ročnosti;

GBP: SONIA za O/N, ICE Term SONIA Reference Rates za ostale ročnosti; CHF: SARON za O/N, SARON Compound Rates za ostale ročnosti.

1.5 Referentne kamatne stope vodećih centralnih banaka*

	RKS (u %)	Poslednja promena (u p.p.)	Datum promene	Naredni sastanak	Očekivanje RKS za T4 (u %)
Evropska centralna banka	3,75*	-0,25	6. 6. 2024.	12. 9. 2024.	3,25
Federalne rezerve SAD	5,25–5,50	0,25	26. 7. 2023.	18. 9. 2024.	4,25–4,5
Banka Engleske	5,00	-0,25	1. 8. 2024.	19. 9. 2024.	4,50
Banka Kanade	4,25	-0,25	4. 9. 2024.	23. 10. 2024.	3,75
Narodna banka Švajcarske	1,25	-0,25	20. 6. 2024.	26. 9. 2024.	0,75

* RKS na poslednji dan izveštajnog perioda; kamatna stopa na depozitne olakšice za ECB.

Kurs EUR/USD

Tokom izveštajnog perioda evro je ojačao za 0,24% prema američkom dolaru. Kurs EUR/USD se kretao u rasponu od 1,1026 do 1,1155 (tokom perioda trgovanja), odnosno od 1,1039 do 1,1101 (vrednost na kraju dana, Bloomberg Composite London).

U ponedeljak nije bilo veće promene vrednosti kursa EUR/USD, uz nešto niži obim trgovanja usled praznika u SAD. Pažnja tržišnih učesnika bila je usmerena na podatke s tržišta rada SAD, koji su objavljeni kasnije u toku nedelje. Kurs EUR/USD dan je završio na nivou od 1,1066 američkih dolara za evro.

U utorak je evro oslabio, a prinosi širom svetskih finansijskih tržišta su smanjeni usled straha od usporavanja svetske ekonomije. Član ECB-a Nagel izjavio je da odluku o narednom koraku monetarne politike neće donositi sve do sastanka ECB-a, kada će imati potpunu sliku svih podataka, ali je istakao da „vidi inflaciju na pravom putu”. Kurs EUR/USD dan je završio na nivou od 1,1039 američkih dolara za evro, što predstavlja najnižu vrednost na zatvaranju tokom izveštajnog perioda.

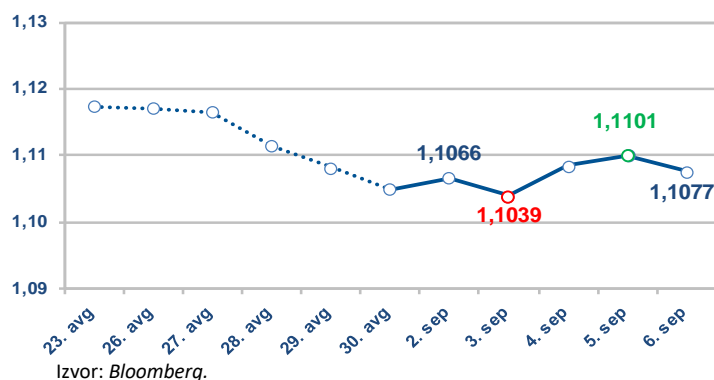
Evro tokom izveštajnog perioda ojačao za 0,24% prema američkom dolaru

Sredinom nedelje kurs EUR/USD zabeležio je rast nakon objavljivanja podataka koji su ukazali na slabljenje tržišta rada SAD. Broj slobodnih radnih mesta u SAD u julu je smanjen sa 7,910 mln na 7,673 mln (revidirano sa 8,184 mln), čime se našao na najnižem nivou od januara 2021. godine, dok se očekivalo da iznosi 8,100 mln. Takođe, proizvođačke cene u zoni evra u julu su povećane za 0,8%, u odnosu na prethodni mesec, iznad očekivanja (0,3%), nakon rasta od 0,6% u junu (revidirano naviše sa 0,5%). U odnosu na isti mesec prethodne godine, proizvođačke cene su niže za 2,1% (očekivano -2,5%), nakon pada od 3,3% s kraja juna (revidirano sa -3,2%).

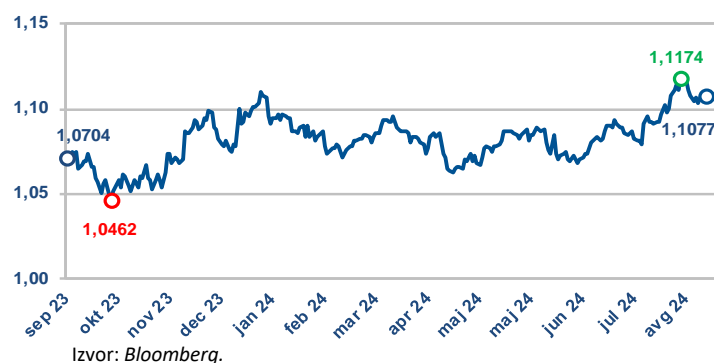
U četvrtak je slabljenje dolara nastavljeno, nakon objave novih podataka s tržišta rada SAD. Broj radnih mesta u privatnom sektoru SAD u avgustu je povećan za 99 hiljada, ispod očekivanja (145 hiljada), nakon što je u julu povećan za 111 hiljada (revidirano sa 122 hiljade). Objavljeni su i podaci o ISM indeksu uslužnog sektora, koji je u avgustu blago povećan na sa 51,4 na 51,5, dok se očekivalo da ostane nepromenjen, dok je komponenta koja se odnosi na zaposlenost smanjena sa 51,1 na 50,2, a očekivan je blaži pad na 50,5. Kurs EUR/USD dan je završio na nivou od 1,1101 američki dolar za evro, što predstavlja najvišu vrednost na zatvaranju tokom izveštajnog perioda.

U petak su objavljeni podaci o broju novih radnih mesta van sektora poljoprivrede SAD, koji su još jednom potvrdili sumnje o slabljenju tržišta rada SAD. Broj radnih mesta van sektora poljoprivrede u avgustu je povećan za 142 hiljade u odnosu na prethodni mesec, ispod očekivanja (165 hiljada), nakon što je u julu rast iznosio 89 hiljada. Podaci za jun i jul revidirani su naniže za ukupno 86 hiljada.

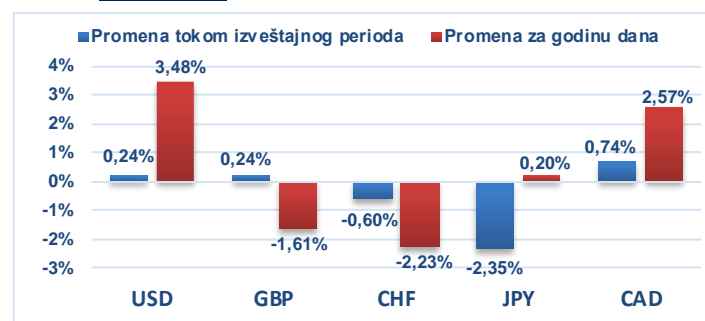
1.6 Kurs EUR/USD tokom izveštajnog perioda

1.7 Kurs EUR/USD u poslednjoj godini dana

1.8 Promena vrednosti evra prema odabranim valutama

Privatni sektor SAD beleži rast zaposlenosti od 118 hiljada, takođe ispod očekivanja (140 hiljada), nakon 74 hiljade u prethodnom mesecu. Rast zarada je iznosio 0,4% u odnosu na prethodni mesec, iznad očekivanja (0,3%), nakon rasta od 0,2% u julu. U odnosu na isti mesec prethodne godine rast je iznosio 3,8%, iznad očekivanja (3,7%), nakon rasta od 3,6% s kraja jula. Nakon objave podataka, prinosi širom svetskih finansijskih tržišta zabeležili su pad, a dolar je ojačao, usled uloge dolara kao klase sigurne aktive, usled sve većeg straha od usporavanja svetske ekonomije.

Kurs EUR/USD izveštajni period završio je na nivou od 1,1077 američkih dolara za evro.

Državne obveznice SAD

Tokom izveštajnog perioda prinosi državnih obveznica SAD smanjeni su duž cele krive, posebno na delu od jedne godine i duže. Prinos dvogodišnje obveznice smanjen je za oko 27 b.p., na 3,65%, dok je prinos desetogodišnje obveznice smanjen za oko 19 b.p., na 3,71%.

Podaci objavljeni tokom nedelje potvrdili su sumnje tržišnih učesnika da je tržišta rad SAD usporilo, što je povećalo verovatnoću da će u narednom periodu uslediti intenzivnije smanjenje kamatnih stopa FED-a. Tržišna očekivanja praćena su i izjavama zvaničnika FED-a, koji su istakli neophodnost ublažavanja stava monetarne politike. Član odbora guvernera Voler izjavio je da je otvoren za veća smanjenja kamatnih stopa ako bi to bilo neophodno. Deo investitora očekuje da bi FED na narednom sastanku mogao smanjiti kamatne stope za čak 50 b.p., kako bi sprečio dalje slabljenje tržišta rada.

Broj radnih mesta van sektora poljoprivrede SAD u avgustu je povećan za 142 hiljade u odnosu na prethodni mesec, ispod očekivanja (165 hiljada), nakon što je u julu rast iznosio 89 hiljada (revidirano naniže sa 114 hiljada). Podaci za jun i jul revidirani su naniže za ukupno 86 hiljada. Privatni sektor beleži rast zaposlenosti od 118 hiljada, takođe ispod očekivanja (140 hiljada), nakon 74 hiljade u prethodnom mesecu (revidirano sa 97 hiljada). Rast zarada (po radnom satu) iznosio je 0,4% u odnosu na prethodni mesec, iznad očekivanja (0,3%), nakon rasta od 0,2% u julu. U odnosu na isti mesec prethodne godine rast je iznosio 3,8%, takođe iznad očekivanja (3,7%), nakon rasta od 3,6% s kraja prethodnog meseca. Stopa nezaposlenosti je smanjena sa 4,3% na 4,2%, u skladu sa očekivanjima, najvećim delom usled sezonskih efekata.

Broj radnih mesta van sektora poljoprivrede u avgustu povećan za 142 hiljade, ispod očekivanja (165 hiljada)

Broj slobodnih radnih mesta u SAD u julu je smanjen sa 7,910 mln na 7,673 mln (revidirano sa 8,184 mln), čime se našao na najnižem nivou od januara 2021. godine, dok se očekivalo da iznosi 8,100 mln. Odnos broja slobodnih radnih mesta i broja nezaposlenih, što je jedan od ključnih pokazatelja za FED, u julu je smanjen na 1,07, sa 1,16 u junu.

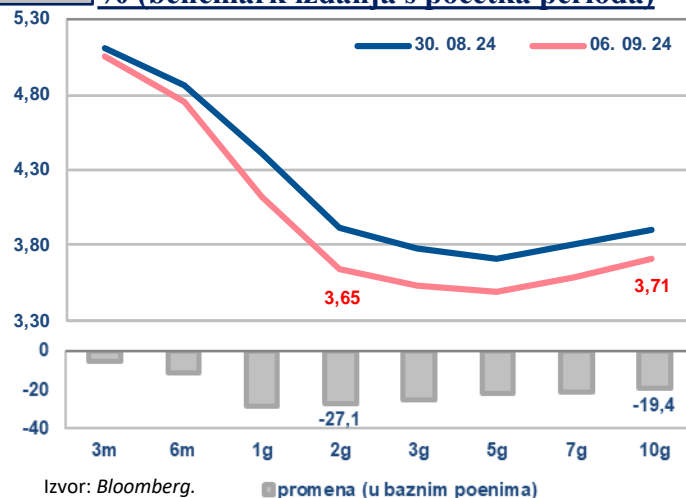
Broj radnih mesta u privatnom sektoru SAD u avgustu je povećan za 99 hiljada, ispod očekivanja (145 hiljada), nakon što je u julu povećan za 111 hiljada. Zaposlenima koji nisu menjali posao zarada se u proseku u avgustu povećala za 4,8% u odnosu na isti mesec prošle godine, dok se zaposlenima koji su promenili posao zarada povećala za 7,3%.

ISM indeks proizvodnog sektora SAD u avgustu je povećan sa 46,8 na 47,2, pri čemu se našao u zoni kontrakcije peti mesec zaredom, dok se očekivao rast na 47,5. Komponenta novih porudžbina, smanjena je sa 47,4 na 44,6. Komponenta zaposlenosti povećana je sa 43,4 na 46,0. Cenovna komponenta je povećana sa 52,9 na 54,0, dok se očekivao pad na 52,0.

ISM indeks uslužnog sektora SAD u avgustu je povećan sa 51,4 na 51,5, dok se očekivalo da ostane nepromenjen. Komponenta novih porudžbina je povećana sa 52,4 na 53,0, dok je očekivan pad na 51,9. Cenovna komponenta je takođe povećana sa 57,0 na 57,3, dok je očekivan pad na 56,0. S druge strane, komponenta koja se odnosi na zaposlenost smanjena je sa 51,1 na 50,2, dok je očekivan blaži pad, na 50,5.

1.9

Kriva prinosa državnih obveznica SAD, u % (benčmark izdanja s početka perioda)

1.10

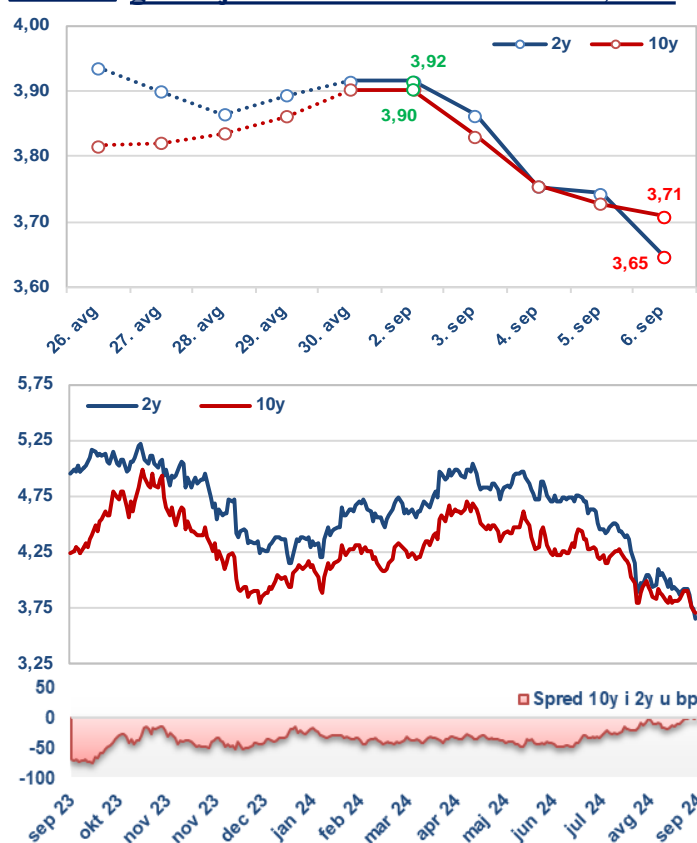
Značajni pokazatelji privredne aktivnosti SAD

Pokazatelj	Period	Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
Broj radnih mesta van sektora poljoprivrede, u hiljadama	Avg.	165	142	89
ISM indeks uslužnog sektora	Avg.	51,4	51,5	51,4
Broj slobodnih radnih mesta, u mln	Jul	8,100	7,673	7,910

Izvor: Bloomberg.

1.11

Prinos generičkih dvogodišnjih i desetogodišnjih državnih obveznica SAD, u %

Državne obveznice Nemačke

Tokom izveštajnog perioda prinosi nemačkih državnih obveznica smanjeni su na ročnostima dužim od jedne godine, dok su na kraćim ročnostima ostali gotovo nepromenjeni. Prinos nemačke dvogodišnje obveznice smanjen je za oko 16 b.p., na 2,23%, dok je prinos desetogodišnje obveznice smanjen za oko 13 b.p., na 2,17%.

Prinosi su tokom nedelje opali usled objavljenih podataka s tržišta rada u SAD, koji su bili lošiji od očekivanja, a koji su zajedno sa izjavama zvaničnika FED-a povećali očekivanja tržišnih učesnika da bi FED mogao da otpočne sa agresivnijim ublažavanjem monetarne politike na sledećem sastanku u septembru.

Industrijske porudžbine u Nemačkoj u julu su povećane za 2,9% u odnosu na prethodni mesec, dok se očekivao pad od 1,7%, nakon što su u junu povećane za 4,6% (revidirano sa 3,9%). U odnosu na isti mesec prethodne godine, porudžbine su više za 3,7%, dok se očekivalo smanjenje od 1,9%, nakon smanjenja od 11,2% s kraja prethodnog meseca (revidirano sa -11,8%). Ukoliko se isključe velike porudžbine, industrijske porudžbine su zabeležile pad od 0,4% u julu.

Industrijska proizvodnja u Nemačkoj u julu je smanjena za 2,4%, dok se očekivao pad od 0,5%, nakon što je zabeležen rast od 1,7% u junu (revidirano sa 1,4%). U odnosu na isti mesec prethodne godine, proizvodnja je manja za 5,3% (očekivano -3,5%), nakon pada od 3,7% s kraja juna (revidirano sa -4,1%). Pad proizvodnje u julu vođen je smanjenjem proizvodnje u automobilskoj industriji, dok je većina drugih sektora takođe zabeležila pad.

Stopa rasta BDP-a zone evra iznosila 0,2% u odnosu na prvo tromesečje, očekivano 0,3%

Proizvođačke cene u zoni evra u julu su povećane za 0,8% u odnosu na prethodni mesec, dok se očekivao rast od 0,3%, nakon rasta od 0,6% u junu (revidirano sa 0,5%). U odnosu na isti mesec prethodne godine, proizvođačke cene su niže za 2,1% (očekivano -2,5%), nakon pada od 3,3% s kraja juna (revidirano sa -3,2%).

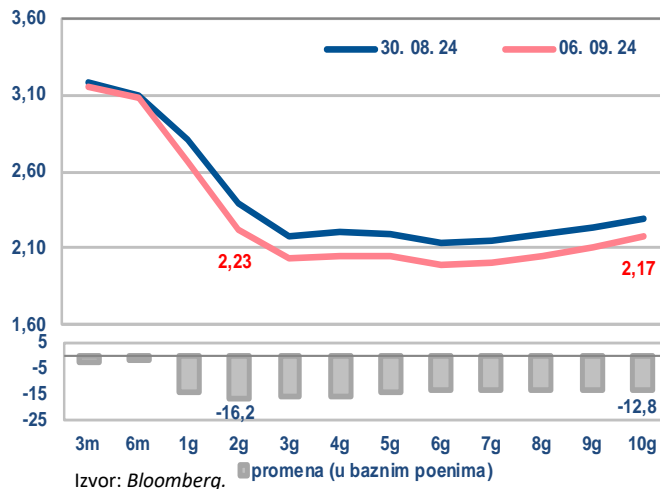
Maloprodaja u zoni evra povećana je u julu za 0,1% u odnosu na prethodni mesec, dok se očekivao rast od 0,2%, nakon pada od 0,4% u junu (revidirano sa -0,3%). U odnosu na isti mesec prethodne godine, beleži se pad maloprodaje od 0,1%, dok se očekivao rast od 0,2%, nakon pada od 0,4% (revidirano sa 0,3%) s kraja prethodnog meseca.

Stopa rasta BDP-a u zoni evra, prema finalnim podacima, iznosila je 0,2% u drugom tromesečju u odnosu na prethodno tromesečje, što je manje od očekivanja i druge procene (0,3%). Godišnja stopa rasta BDP-a iznosila je 0,6%, što je bilo u skladu sa očekivanjima i drugom procenom.

Član ECB-a Nagel izjavio je da ECB ne sme prerano da proglasi pobjedu nad inflacijom, čak i ako usporavanje rasta potrošačkih cena možda omogući ponovno smanjenje kamatnih stopa na sastanku ECB-a u septembru. Dodao je da odluku o narednom koraku monetarne politike neće donositi sve do sastanka ECB-a, kada će imati potpunu sliku svih podataka, ali je istakao da „vidi inflaciju na pravom putu”. ECB je ciklus smanjenja kamatnih stopa otpočela u junu, prilikom čega su zvaničnici ECB-a istakli uverenost da će inflacija biti dovedena na nivo cilja u drugoj polovini 2025. godine.

1.12

Kriva prinosa državnih obveznica Nemačke u % (benčmark izdanja s početka perioda)

1.13

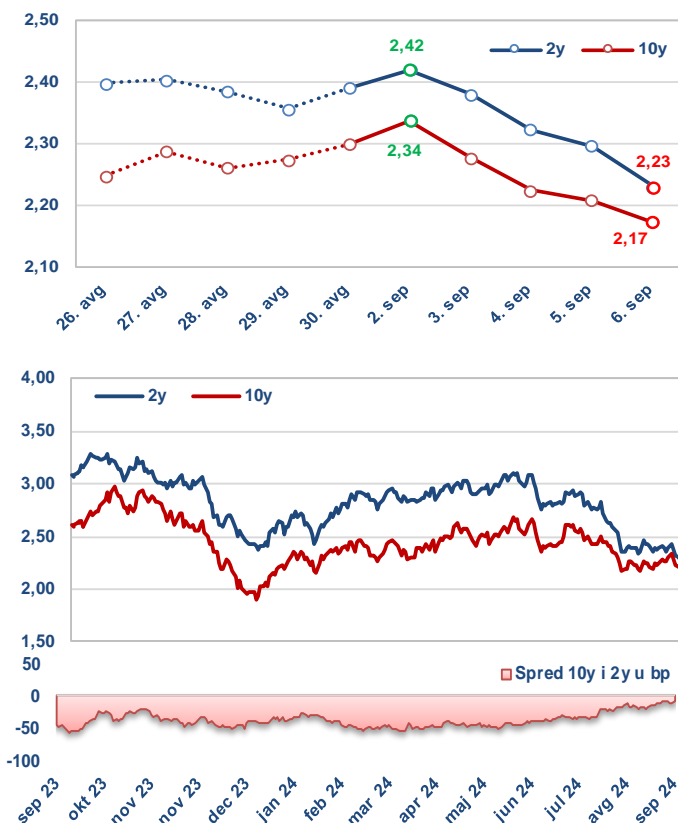
Značajni pokazatelji privredne aktivnosti zone evra

Indikator	Period	Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
Industrijske porudžbine u Nemačkoj, M/M	Jul	-1,7%	2,9%	4,6%
Industrijska proizvodnja u Nemačkoj, M/M	Jul	-0,5%	-2,4%	1,7%
Proizvođačke cene u zoni evra, M/M	Jul	0,3%	0,8%	0,6%

Izvor: Bloomberg.

1.14

Prinos generičkih dvogodišnjih i desetogodišnjih državnih obveznica Nemačke, u %

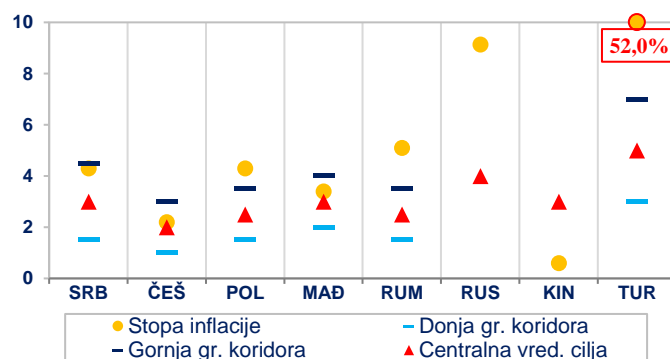
II Kretanja na tržištima izabranih zemalja u razvoju

2.1 Referentne kamatne stope centralnih banaka zemalja u razvoju

	RKS (u %)	Promena (u p.p.)	Datum promene	Naredni sastanak	Očekivanje (T3, %)*
Srbija (NBS)	6,00	-0,25	11. 7. 2024.	12. 9. 2024.	5,70
Češka (CNB)	4,50	-0,25	1. 8. 2024.	25. 9. 2024.	4,25
Poljska (NBP)	5,75	-0,25	4. 10. 2023.	2. 10. 2024.	5,75
Mađarska (MNB)	6,75	-0,25	23. 7. 2024.	24. 9. 2024.	6,50
Rumunija (NBR)	6,50	-0,25	7. 8. 2024.	4. 10. 2024.	-
Turska (CBRT)	50,00	5,00	21. 3. 2024.	19. 9. 2024.	50,00
Rusija (CBR)	18,00	2,00	26. 7. 2024.	13. 9. 2024.	18,45
Kina (PBoC)	1,70	-0,10	22. 7. 2024.	-	-

Izvor: Bloomberg / * T3 2024. godine – prosečne projekcije dostupne na osnovu poslednjih raspoloživih anketa

2.2 Inflacija u zemljama u razvoju (u %, YoY)

Izvor: Bloomberg i sajтови centralnih banaka (poslednji podatak).

Dešavanja na lokalnim tržištima

Mađarska (BBB-) je 5. septembra realizovala **dual-transche emisiju obveznica Samurai**, u ukupnom iznosu od **39,6 mlrd jena** (oko 250 mln dolara). Radi se o obveznicama u jenima, emitovanim u Japanu od strane emitenta izvan Japana.

- Obveznica **ročnosti tri godine** emitovana je **po stopi prinosa od 1,600%** (TONAR + 110 b.p.) i uz kuponsku stopu od 1,600%.
- Zelena obveznica **ročnosti deset godina** emitovana je **po stopi prinosa od 2,350%** (TONAR + 148 b.p.) i uz kuponsku stopu od 2,350%.

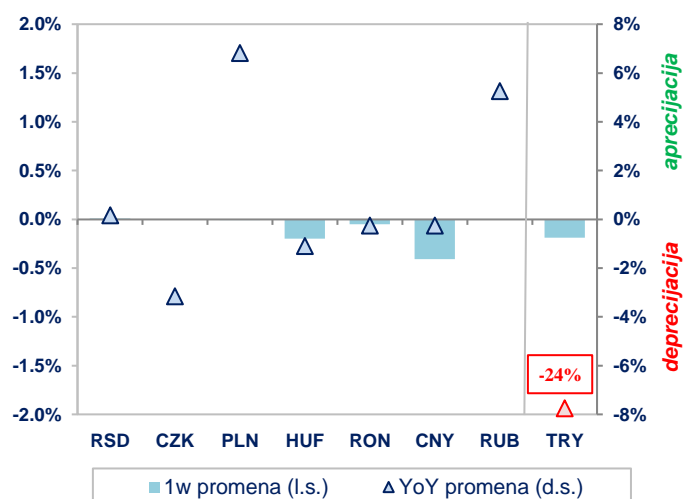
Mađarska je **druga zemlja iz regiona koja je u prethodnom periodu emitovala evroobveznice u jenima**. Podsećamo, Slovenija je 29. avgusta emitovala socijalne obveznice **Samurai** ročnosti tri i pet godina, u ukupnom iznosu od 50 mlrd jena (oko 350 mlrd dolara).

Centralna banka Poljske zadržala je referentnu stopu na nivou od **5,75%**, u skladu sa očekivanjima tržišta. Referentna stopa se nalazi na nepromenjenom nivou od oktobra prošle godine. Guverner Adam Glapiński istakao je da će **smanjenje referentne kamatne stope u 2025. godini biti moguće ako se stopa inflacije u Poljskoj stabilizuje na nivou od oko 5% YoY** i ako projekcije budu ukazivale da se stopa inflacije **nalazi na silaznoj putanji**.

Tokom izveštajnog perioda objavljeni su sledeći makroekonomski pokazatelji posmatranih zemalja u razvoju:

- **Stopa inflacije u Turskoj je u avgustu iznosila 52,0% YoY** (2,5% MoM), što je znatnije ispod nivoa iz jula od 61,8% YoY (3,2% MoM), kao i blago iznad očekivanja tržišnih učesnika od 51,9% YoY (2,3% YoY). Bazna inflacija je iznosila 51,6% YoY (60,2% YoY u julu), što je iznad očekivanja analitičara od 50,1% YoY.
- **Stopa rasta BDP-a Mađarske u drugom tromesečju 2024. godine iznosi 1,5% YoY** (-0,2% QoQ), što je iznad nivoa iz prvog tromesečja od 1,1% YoY (0,7% QoQ) i u skladu s preliminarnom procenom analitičara.
- **Proizvodni PMI indeks Kine Caixin u avgustu iznosi 50,4** (49,8 u julu), što je iznad očekivanja tržišnih učesnika od 50. **Indeks uslužnog sektora Kine Caixin u avgustu je iznosio 51,6** (52,1 u julu), a očekivao se nivo od 51,8.

2.3 Promena lokalnih valuta izabranih zemalja u razvoju prema evru

Izvor: Bloomberg, osim za RSD (srednji kurs NBS).

2.4 Prinosi državnih obveznica u lokalnoj valuti (s dospećem 2032. godine)

Emitent (dospeće)	Prinos (u %)	Promena u b.p.	
		1w	YoY
Srbija	5,250	-4,0	-84,0
Češka	3,609	-22,3	-80,5
Poljska	5,146	-15,7	-44,6
Mađarska	6,023	-11,9	-116,5
Rumunija	6,668	4,4	-14,1
Turska	26,240	0,0	503,0
Kina	2,020	-5,9	-64,8

Izvor: Bloomberg, osim za Tursku (Refinitiv) i Srbiju (podaci CRHoV sa sekundarnog tržišta).

III Kretanja na tržištima zlata i nafte

Zlato

Tokom izveštajnog perioda cena zlata je zabeležila pad od **0,35%** i kretala se u rasponu od 2.486,20 do 2.510,46 dolara po unci (vrednost na kraju dana, *Bloomberg*).

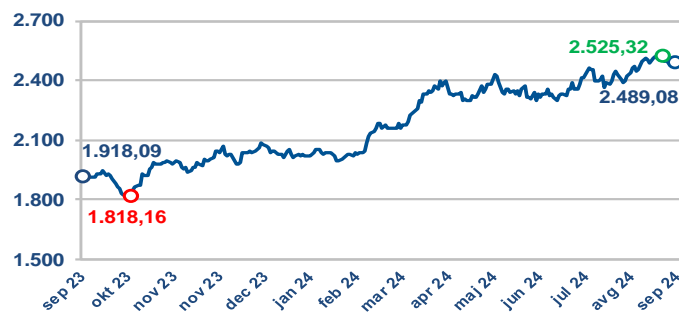
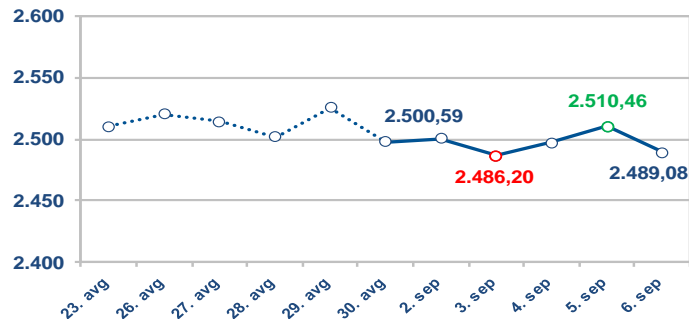
Na pad cene zlata značajno su uticali: vest da centralna banka Kine nije kupovala zlato u avgustu; smanjene geopolitičke tenzije na Bliskom istoku; usporavanje inflacije i objavljivanje ekonomskih podataka koji ukazuju na i dalje solidan rast ekonomske aktivnosti u SAD; očekivanja pojedinih tržišnih učesnika o manjoj verovatnoći da FED 18. septembra smanji stopu za 50 b.p.; izjava Dženet Jelen da za finansijski sistem SAD nisu uključena „crvena svetla”, jer ekonomija SAD ulazi u fazu „mekog sletanja”.

Cena zlata zabeležila pad od 0,35% i na kraju izveštajnog perioda iznosila 2.489,08 dolara po unci

Na ograničenje većeg pada cene zlata znatno su uticali: izveštaj Svetskog saveta za zlato (*WGC*) o povećanoj kupovini zlata od strane centralnih banaka u julu (Poljska – 14 t, Uzbekistan – 10 t, Indija – 5 t); ublažavanje globalnih finansijskih uslova započetim procesom snižavanja nivoa kamatnih stopa u svetu (*BoE*, *ECB*, *BoC* i *RBNZ*); slabiji od očekivanih podaci s tržišta rada u SAD, kao i pad vrednosti dolara.

3.1

Zlato (dnevni podaci, USD po unci)

Izvor: Bloomberg.

Nafta

Tokom izveštajnog perioda zabeležen je pad cene nafte tipa **brent od 9,82%**, koja se kretala u rasponu od 71,06 do 77,52 dolara po barelu (vrednost na kraju dana, *Bloomberg*).

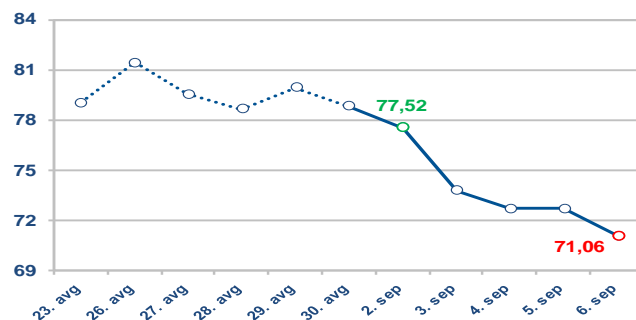
Na pad cene nafte tokom cele posmatrane nedelje uticali su: zabrinutost zbog slabog rasta tražnje za naftom u Kini, najvećem svetskom uvozniku; ublažavanje nemira i znaci mogućeg dogovora za rešavanje spora koji je zaustavio proizvodnju i izvoz nafte iz Libije znatno su podstakli pad cene nafte na najniže nivoe u gotovo devet meseci; spekulacije da bi *OPEC+* mogao započeti uklanjanje dodatnog dobrovoljnog smanjenja proizvodnje; povećan izvoz tečnog prirodnog gasa iz SAD u avgustu; znatno ublažena prethodna očekivanja agresivnije monetarne politike smanjenja kamatnih stopa FED-a; pad vrednosti dolara, kao i slabiji podaci od očekivanih s tržišta rada SAD za avgust, koji povećavaju zabrinutost u vezi s budućom tražnjom za naftom.

Cena nafte zabeležila pad od 9,82% i na kraju posmatranog perioda iznosila 71,06 dolara po barelu

Na ograničenje još izražajnijeg pada cene nafte uticali su: odluka *OPEC+* da odloži planirano povećanje proizvodnje nafte za oktobar i novembar; napadi militantnih Huta na tankere u Crvenom moru; plan indijske državne rafinerije *BPCL* da poveća kapacitete u narednom periodu radi zadovoljenja tražnje za gorivom u Indiji, koja raste za 4–5% godišnje; mogućnost da SAD uvedu nove sankcije zvaničnicima vlade Venecuele zbog „spornog” reizbora Nikolasa Madura u julu, kao i izveštaj Američke agencije za informacije o energetici (*EIA*) o padu zaliha nafte u SAD.

3.2

Cena nafte tipa brent (USD po barelu)

Izvor: Bloomberg.